

Styrelsesvedtægt

for forældrebestyrelser i kommunale dagtilbud i Svendborg Kommune



Indhold

Indledning	3
1. Hvem består forældrebestyrelsen af?	3
2. Rammerne for forældrebestyrelsens arbejde	4
3. Forældrebestyrelsens opgaver og kompetencer	4
4. Forældrebestyrelsens rolle i forbindelse med ansættelser	5
5. Sådan afholdes valg til forældrebestyrelsen	5
6. Hvem kan vælges og hvem har stemmeret?	6
7. Hvis et medlem træder ud	6
8. Møder i forældrebestyrelsen	7
9. Tavshedspligt og habilitet	8
10. Referat af møder i forældrebestyrelsen	8
11. Ikrafttræden og ændringer	8
Bilag 1 Valgprocedure	9
Bilag 2 Forretningsorden	10
Bilag 3 Vejledende model for husråd i de enkelte børnehuse	11

Indledning

Dagtilbudsloven bygger på et tæt samarbejde mellem forældre, ledere, medarbejdere og de valgte politikere om arbejdet med de 0-5 årige børn i de kommunale dagtilbud.

Forældrebestyrelserne spiller en nøglerolle heri og udgør et betydningsfuldt led i det lokale demokrati og for brugerindflydelsen i de enkelte dagtilbud.

Der skal oprettes en forældrebestyrelse i alle kommunale dagtilbud. I Svendborg Kommune er der pr. 1.1. 2019 fem kommunale dagtilbud, hvoraf Dagplejen udgør det ene. Dagtilbud med børnehuse rummer aktuelt 6-7 børnehuse pr. dagtilbud.

Forældrebestyrelsen skal løse sin opgave i samarbejde med dagtilbuddets leder samt indenfor dagtilbudslovens bestemmelser og de overordnede rammer og prioriterede indsatser, som Byrådet og Børne- og Ungeudvalget har fastlagt for området.

Denne styrelsesvedtægt skal give et præcist og hurtigt overblik over gældende retningslinjer for forældrebestyrelsernes arbejde. Retningslinjerne i styrelsesvedtægten udspringer dels af dagtilbudslovens §§ 14-16 og af beslutninger i Byrådet og Børne- og Ungeudvalget i Svendborg Kommune. Byrådet har uddelegeret beslutningskompetencen i de løbende sager vedrørende dagtilbudsområdet til Børne- og Ungeudvalget.

1. Hvem består forældrebestyrelsen af?

- a. En forældrebestyrelse for et dagtilbud med børnehuse består af et antal forældrerepræsentanter svarende til antallet af børnehuse i dagtilbuddet og 2 medarbejderrepræsentanter. Både forældrerepræsentanter og medarbejderrepræsentanter har stemmeret.
- b. Forældrerepræsentanterne vælges, så der er repræsentation i forældrebestyrelsen fra hvert børnehus, jf. dagtilbudslovens bestemmelser. Der vælges også mindst en personlig suppleant fra samme børnehus. Der vælges desuden 2 suppleanter for medarbejderrepræsentanterne.
- c. Forældrebestyrelsen for Dagplejen består af 7 forældrerepræsentanter og 3 medarbejderrepræsentanter. Der vælges desuden 4 suppleanter for forældrerepræsentanterne og 2 suppleanter for medarbejderrepræsentanterne.
- d. Forældrebestyrelsen konstituerer sig på det første møde efter nyvalg, og vælger en formand og næstformand blandt forældrerepræsentanterne.
- e. Dagtilbuddets leder er sekretær for forældrebestyrelsen, og deltager i samtlige møder uden stemmeret. I dagtilbudslederens fravær vil der blive udpeget en sekretær.

2. Rammerne for forældrebestyrelsens arbejde

- a. Forældrebestyrelsen arbejder indenfor Dagtilbudslovens bestemmelser og de rammer og eventuelle prioriterede indsatser, som Byrådet og Børne- Ungeudvalget har fastsat (dagtilbudslovens §15).
- b. Dagtilbuddets leder udmønter forældrebestyrelsens beslutninger i den daglige ledelse og drift af dagtilbuddet. Dagtilbudslederen er budgetansvarlig og er bemyndiget af borgmesteren til at afholde udgifter indenfor dagtilbuddets bevilling.
- c. Forældrebestyrelsen kan ikke behandle enkeltsager vedrørende dagtilbuddets børn, familier og medarbejdere.
- d. Børne- og Ungeudvalget kan omgøre forældrebestyrelsens beslutninger i sager, hvor beslutningskompetencen er uddelegeret fra Børne- og Ungeudvalget til forældrebestyrelsen.

3. Forældrebestyrelsens opgaver og kompetencer

- a. Forældrebestyrelsen afgiver høringsvar om alle spørgsmål som Byrådet eller Børne- og Ungeudvalget forelægger den i en høring (jf. dagtilbudslovens § 16). Forældrebestyrelsen kan derudover afgive udtalelse og stille forslag eller komme med spørgsmål, der vedrører dagtilbuddet, til såvel det administrative niveau som det politiske niveau.
- b. Forældrebestyrelsen skal (jf. dagtilbudslovens §15) fastsætte principper for
 - Dagtilbuddets arbejde, herunder samarbejdet mellem dagtilbud og hjem
 - Anvendelsen af en budgetramme for dagtilbuddet inden for de rammer og eventuelle prioriterede indsatser, som kommunalbestyrelsen har fastsat
- a. Forældrebestyrelsen skal (jf. dagtilbudslovens §15) inddrages i
 - Udarbejdelse, evaluering og opfølgning på den pædagogiske læreplan, herunder hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer (det åbne dagtilbud).
 - Dagtilbuddets arbejde med at skabe gode overgange fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole
- c. Forældrebestyrelsen skal i samarbejde med dagtilbuddets leder placere åbningstiden, inden for de af Børne- og Ungeudvalget fastsatte rammer. Undtaget er dagplejen, hvor der er individuel åbningstid hos den enkelte dagplejer, ud fra den enkelte forældregruppes behov.
- f. Lukkedage og feriesamling fastsættes i et samarbejde mellem dagtilbuddets leder, og forældrebestyrelsen. Det er dagtilbuddets ansvar at sikre, at børn med pladsbehov får tilbudt plads i et af dagtilbuddets huse, jf. dagtilbudslovens bestemmelser og Svendborg Kommunes kriterier for lavt fremmøde.

- g. Forældrebestyrelsen kan beslutte navn på dagtilbuddet og børnehuse indenfor dagtilbuddet. Ved forældrebestyrelsens beslutning om navn på dagtilbud og børnehuse, skal dette forelægges til orientering for Udvalget for Børn og Unge.
- h. Forældrebestyrelsen kan beslutte nedlæggelse af et børnehus, hvor der indskrives børn via pladsanvisningen. Forældrebestyrelsen er forpligtet til at orientere Børne- og Ungeudvalget, hvis der sættes processer i gang, der vil få konsekvens for dagtilbuddets anvendelse af et børnehus.

Inden forældrebestyrelsen træffer beslutning om nedlæggelse eller ændret anvendelse af et børnehus, skal der gennemføres en høring blandt de berørte forældre.

Formen for høring blandt berørte forældre besluttet i forældrebestyrelsen. Når forældrebestyrelsen har færdigbehandlet sagen og truffet sin beslutning, skal den forelægges til orientering for Udvalget for Børn og Unge, før beslutningen effektueres.

4. Forældrebestyrelsens rolle i forbindelse med ansættelser

- a. Dagtilbudschefen har kompetencen til at ansætte dagtilbudsledere. Dagtilbudschefen nedsætter et indstillingsudvalg med deltagelse af 1-2 forældrerepræsentanter fra forældrebestyrelsen.
- b. Forældrebestyrelsen kan ikke inddrages ved omplacering af dagtilbudsledere eller pædagogiske teamledere og i afskedigelsessager.
- c. Dagtilbuddets leder har kompetencen til at ansætte pædagogiske teamledere og medarbejdere i dagtilbuddet. Dagtilbuddets leder nedsætter i samråd med forældrebestyrelsen et indstillingsudvalg i forbindelse med ansættelse af faste pædagogiske medarbejdere. Forældrebestyrelsen fastlægger selv en procedure for indstillinger til ansættelse af medarbejdere indenfor rammerne af Svendborg Kommunes regelsæt på området.

5. Sådan afholdes valg til forældrebestyrelsen

- a. Forældrebestyrelsen i dagtilbud med børnehuse fungerer for en periode på to år. Funktionsperioden løber fra 1. oktober til 30. september to år efter. Der afholdes nyvalg i ulige år, og valget skal foregå inden udgangen af september i det år, valgperioden udløber.
- b. I år uden nyvalg afholdes der et suppleringsvalg inden udgangen af september, hvor der vælges nye forældrerepræsentanter og suppleanter, hvis nogle af disse er trådt ud af forældrebestyrelsen siden nyvalget. Formålet med suppleringsvalget er bl.a., at flest mulige forældre får mulighed for at deltage i forældrebestyrelsens arbejde i den periode, deres barn er i dagtilbud.

- c. I Dagplejens forældrebestyrelse afholdes årligt nyvalg af 3-4 forældrerepræsentanter, der vælges for to år. Det nærmere antal fastsættes i valgproceduren for Dagplejens forældrebestyrelse.
- d. Forældrebestyrelsen kan derudover i løbet af valgperioden afholde suppleringsvalg, hvis særlige forhold taler for det.
- e. Ved nyvalg og suppleringsvalg kan et barns forældre samlet afgive 1 stemme pr. barn, de har indmeldt i dagtilbuddet. Man kan kun stemme ved personligt fremmøde. Afstemningen holdes skriftligt og anonymt.
- f. Den siddende forældrebestyrelse udarbejder en lokal valgprocedure for nyvalg og suppleringsvalg, jf. bilag 1. Forældrebestyrelsen beslutter i den sammenhæng, om valgene afholdes på et samlet forældremøde eller ved lokale møder. Forældrebestyrelsen står med afsæt i valgproceduren for afholdelsen af valget af forældrerepræsentanter.
- g. Medarbejderrepræsentanterne og deres suppleanter vælges på et møde, hvor fastansatte medarbejdere i dagtilbuddet har mulighed for at deltage, bortset fra ledelsen (dagtilbudsleder og pædagogisk teamleder). Ved afstemningen kan medarbejderne hver afgive 1 stemme, men kun ved personligt fremmøde. Afstemningen holdes skriftligt og anonymt.
- h. Forældrebestyrelsen aftaler overdragelse og introduktion til opgaverne fra medlemmer, der træder ud, til suppleanter og nyvalgte, der træder ind.

6. Hvem kan vælges og hvem har stemmeret?

- a. Forældre til børn i dagtilbuddet kan vælges og har valgret til forældrebestyrelsen. Forældre er i den sammenhæng de personer, der på valgtidspunktet har forældremyndigheden over børn - eller har børn i døgnpleje efter serviceloven - der er indskrevet i dagtilbuddet.
- b. Medarbejdere, der samtidig er forældre til børn indmeldt i dagtilbuddet, kan ikke vælges som forældrerepræsentanter til forældrebestyrelsen.
- d. Fastansatte medarbejdere i dagtilbuddet, bortset fra ledelsen (dagtilbudsleder og pædagogisk teamleder) kan vælges og har valgret til forældrebestyrelsen som medarbejderrepræsentanter.

7. Hvis et medlem træder ud

- a. En forældrerepræsentant træder ud af forældrebestyrelsen, når vedkommendes barn ikke længere er indmeldt i dagtilbuddet, hvorefter suppleanten indtræder for resten af valgperioden. Det er ikke borgerligt ombud at deltage i forældrebestyrelsen. Et medlem kan derfor også efter eget ønske træde ud i løbet af valgperioden.

- b. Forældrerepræsentanter, hvis barn udmeldes af dagtilbuddet pga. skolestart, overgang til andet dagtilbud el. lignende kan dog blive i forældrebestyrelsen i op til tre måneder, hvis der ikke træder en suppleant ind. Denne mulighed gælder også i forældrebestyrelsen for dagplejen.
- c. En medarbejderrepræsentant udtræder af forældrebestyrelsen, når vedkommende afleverer eller modtager sin opsigelse, hvorefter suppleanten træder ind for resten af valgperioden.

8. Møder i forældrebestyrelsen

- a. Forældrebestyrelsen udarbejder sin egen forretningsorden med udgangspunkt i denne styrelsesvedtægt, herunder bilag 2 om forretningsordenen.
- b. Forældrebestyrelsen udøver udelukkende sin virksomhed i møder. Dette betyder, at et enkelt eller flere forældrebestyrelsesmedlemmer ikke kan træffe beslutninger eller handle på forældrebestyrelsens vegne uden for forældrebestyrelsens møder.
- c. Forældrebestyrelsens møder er ikke åbne. Forældrebestyrelsen kan dog indbyde andre personer til at deltage i møderne, når der behandles sager af særlig interesse for dem.
- d. Forældrebestyrelsen kan desuden afgive hørings svar til Byrådet og Børne- og Ugeudvalget både i skriftligt form eller via deltagelse på dialogmøder og borgermøder o. lign.
- e. Forældrebestyrelsen afholder møde efter en aftalt mødeplan. I særlige tilfælde kan formanden indkalde med kortere varsel, eller når en tredjedel af forældrebestyrelsens medlemmer ønsker det.
- f. Forældrebestyrelsesformanden fastsætter i samarbejde med dagtilbuddets leder dagsordenen for møderne.
- g. Forældrebestyrelsen er beslutningsdygtig, når mere end halvdelen af medlemmerne er til stede.
- h. Forældrebestyrelsesmedlemmer kan kun deltage i afstemninger forældrebestyrelsen, når de er personligt til stede.
- i. Alle beslutninger træffes ved simpelt stemmeflertal. Ved stemmelighed er forældrebestyrelsesformandens stemme dog udslagsgivende.
- j. Forældrebestyrelsens beslutninger kan ikke ændres af dagtilbuddets øvrige forældre. Forældrene kan give forældrebestyrelsen et mistillidsvotum, men det er op til det enkelte forældrebestyrelsesmedlem at afgøre, om pågældende vil trække sig på grundlag af dette.

- k. Uoverensstemmelser mellem forældrebestyrelsen og dagtilbuddets leder kan afgøres af Børne- og Ungeudvalget.

9. Tavshedspligt og habilitet

- a. Som medlem af forældrebestyrelsen er man underlagt forvaltningslovens bestemmelser om tavshedspligt i forhold til sager, der indeholder fortrolige oplysninger. Sådanne sager skal have en tydelig anmærkning herom, og behandles på et særskilt protokolblad, der ikke offentliggøres. Brud på tavshedspligten er strafbart, jf. lovgivningen.
- b. Som medlem af forældrebestyrelsen er man underlagt forvaltningslovens bestemmelser om habilitet i forbindelse med forældrebestyrelsesarbejdet.
- c. Dagtilbudslederen vejleder som sekretær efter behov forældrebestyrelsen om tavshedspligt og habilitet.

10. Referat af møder i forældrebestyrelsen

- a. Dagtilbudslederen udarbejder som sekretær et referat af forældrebestyrelsens beslutninger og omsætter forældrebestyrelsens beslutninger. I Referatet skal det fremgå hvilke personer, der har været til stede under mødet. Referat af åbne punkter skal være tilgængeligt for de øvrige forældre på dagtilbuddets hjemmeside.
- b. Referatet underskrives efter hvert møde af de forældrebestyrelsesmedlemmer, som har deltaget i mødet.
- c. Som forældrebestyrelsesmedlem har man mulighed for at få en kort bemærkning indskrevet i referatet, hvis man har et synspunkt, der afviger fra den beslutning, der er truffet om et punkt på dagsordenen. Dette gør sig også gældende i forhold til høringssvar fra forældrebestyrelsen.
- d. Korrespondance på vegne af forældrebestyrelsen afsendes i fællesskab af formanden og dagtilbudslederen. Den øvrige forældrebestyrelse orienteres elektronisk i en kopi.

11. Ikrafttræden og ændringer

Styrelsesvedtægten træder i kraft den 1. januar 2019.

Børne- og Ungeudvalget kan ændre styrelsesvedtægten efter forudgående høring blandt forældrebestyrelserne. Ændringer kan ske med 3 måneders varsel eller kortere, såfremt forældrebestyrelserne og Børne- og Ungeudvalget er enige herom. Mindre redaktionelle ændringer kan dog tilføjes uden høring.

Godkendt i Børne- og Ungeudvalget den 5.12. 2018

Bilag 1 Valgprocedure

Forældrebestyrelsen beslutter en lokal valgprocedure med afsæt i styrelsesvedtægten afsnit 3-5 og dette bilag:

- Forældrebestyrelsen tager i forbindelse med valgproceduren stilling til, om valget afholdes på et samlet forældremøde for dagtilbuddet eller på lokale forældremøder i de enkelte børnehuse.
- Valg af forældrerepræsentanter og medarbejderrepræsentanter sker ved simpelt stemmeflertal, det vil sige, at den eller de personer med flest stemmer bliver valgt.
- I tilfælde af stemmelighed, finder der omvalg sted mellem de kandidater, der har fået lige mange stemmer. Er der herefter stadig stemmelighed, foretages lodtrækning.
- Det er ikke borgerligt ombud at sidde i en forældrebestyrelse, og derfor kan hverken forældre eller medarbejdere opstilles som kandidater imod deres vilje.
- Valg af forældrerepræsentanter eller medarbejderrepræsentanter til forældrebestyrelse kan foregå uden den opstillede person er til stede men med skriftligt tilsagn fra den pågældende.
- Valgproceduren for valg af forældrebestyrelsesrepræsentanter, medarbejderrepræsentanter og suppleanter, skal fremgå af forretningsordenen.

Bilag 2 Forretningsorden

Med udgangspunkt i styrelsesvedtægtens § 6, 7, 8, 9 og 10 skal forældrebestyrelsens forretningsorden som minimum indeholde følgende:

1. Forældrebestyrelsens møder afholdes for lukkede døre.
2. Forældrebestyrelsen kan indbyde andre til at deltage i møderne, når der behandles spørgsmål af særlig interesse for dem.
3. Forældrebestyrelsesformanden fastsætter i samarbejde med dagtilbuddets leder, tid og sted for møderne.
4. Forældrebestyrelsesformanden fastsætter i samarbejde med dagtilbuddets leder dagsorden for møderne, og sender senest 7 dage inden mødet dagsorden med eventuelle bilag til forældrebestyrelsesmedlemmerne. Såfremt et medlem ønsker et punkt på dagsordenen, skal det meddeles forældrebestyrelsesformanden eller dagtilbudslederen senest 10 dage før mødets afholdelse.
5. I særlige tilfælde kan forældrebestyrelsesformanden indkalde med kortere varsel eller når en tredjedel af forældrebestyrelsens medlemmer ønsker det. I så fald bør forældrebestyrelsesformanden så vidt muligt forinden underrette forældrebestyrelsesmedlemmerne om de sager, der skal behandles.
6. Forældrebestyrelsen er beslutningsdygtige når mindst halvdelen af medlemmerne er tilstede.
7. Medlemmerne kan kun deltage i forældrebestyrelsens afstemninger, når de er personligt til stede under disse.
8. Det tilstræbes at beslutninger træffes i enighed, og hvor dette ikke er muligt træffes beslutninger ved simpelt stemmeflertal.
9. Ved stemmelighed er forældrebestyrelsesformandens stemme udslagsgivende.
10. Der føres protokol over forældrebestyrelsens beslutninger. I beslutningsprotokollen anføres for hvert møde, hvilke personer, der har været til stede. Beslutningsprotokollen underskrives efter hvert møde af de medlemmer, der har deltaget i mødet.
11. Ethvert forældrebestyrelsesmedlem kan forlange afvigende opfattelser tilført protokollen og medsendt forældrebestyrelsens udtalelser og beslutninger.
12. Dagtilbuddets leder er forældrebestyrelsens sekretær og fører under møderne forældrebestyrelsens protokol.

Herudover skal den enkelte forældrebestyrelse udbygge forretningsordenen med valgprocedure, procedure for indstillingsudvalg ved ansættelser, mødefrekvens i det enkelte dagtilbud, og evt. andre forhold.

Bilag 3 Vejledende model for husråd i de enkelte børnehuse

Svendborg Kommune ønsker at understøtte det nære forældresamarbejde i dagligdagen og børnehusenes samspil med lokalsamfundet i "det åbne dagtilbud". På den baggrund er der udarbejdet denne vejledende model for etableringen af husråd bestående af interesserede forældre i de enkelte børnehuse.

- Der skal være mulighed for at etablere et husråd i alle børnehuse. Den pædagogiske teamleder understøtter i samarbejde med forældregruppen og oprettelsen af et husråd og dets løbende arbejde
- Formålet med husrådet er at
 - understøtte det nære samarbejde mellem forældre, familiemedlemmer, børn og medarbejdere om fælles aktiviteter af betydning for dagligdagen i børnehuset
 - styrke engagement, fællesskab og ønsket om at være med til at gøre en forskel i børnehusets hverdag blandt forældrene
 - styrke båndet mellem børnehuset og frivillige kræfter, foreningsliv, virksomheder mm. i lokalsamfundet ("det åbne dagtilbud") til glæde og berigelse for begge parter
- Husrådet består af forældre, og vælges typisk på et lokalt forældremøde. Husrådet har ikke nødvendigvis et fast antal medlemmer, men der stiles efter typisk 3-6 forældre. Husrådet vælger selv en formand blandt sine medlemmer. Husrådet kan efter behov invitere andre med i sit arbejde og møder, fx dagtilbudslederen eller relevante personer i lokalsamfundet fra foreningslivet m.m.
- Den pædagogiske teamleder eller evt. andre medarbejdere deltager i husrådets møder mhp. at understøtte dets arbejde og skabe en sammenhæng til børnehusets øvrige arbejde og aktiviteter, fx temaer i den pædagogiske læreplan
- Der afholdes typisk 3-4 planlægningsmøder om året i husrådet. Udover møderne koordinerer husrådet selv løbende arbejdet med afholdelse af konkrete aktiviteter og inddrager de øvrige forældre efter behov.
- Som medlem af husrådet er man med, så længe man ønsker det og har børn i børnehuset. Ved frafald kan husrådet løbende suppleres med nye medlemmer på forældremøder eller på anden måde efter lokal aftale.
- Formålet med husrådet er noget andet end med forældrebestyrelsen og husrådet er uafhængigt af denne. Der er derfor ikke nødvendigvis sammenfald mellem husrådets medlemmer og børnehusets repræsentanter i forældrebestyrelsen, lige som husrådet ikke indgår som part i høringer m.m. som forældrebestyrelsen er omfattet af.

Med udgangen af 2020 samles der op på erfaringerne med etableringen og arbejdet i husrådene. Der tages afsæt i følgende foreløbige evalueringsspørgsmål:

1. Hvilke aktiviteter har husrådet helt eller delvist stået for eller været involveret i siden opstarten?
2. Hvordan har kræfter i lokalsamfundet og temaet om "det åbne dagtilbud" været sat i spil i husrådets arbejde?
3. Indenfor hvilke temaer har der i særlig grad været energi i samarbejdet i husrådet, med forældregruppen og medarbejderne i børnehuset?

4. Er der skabt en god sammenhæng mellem husrådets initiativer og de pædagogiske aktiviteter i hverdagen?
5. Lægger erfaringsopsamlingen op til justeringer af husrådets arbejde og måde at fungere på?
6. Andet?